

ภาค ๒

กาแฟดอยช้าง

DOI CHAANG COFFEE ORIGINAL

เรียบเรียงโดย : งามอาจ ฤทธิปริชา

ก้าวต่อไปในความเปลี่ยนแปลง
เพื่อพิทักษ์ศักดิ์ศรีที่ได้มา
รักษาคุณภาพกาแฟระดับโลก
ด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้บริโภค

จิบกาแฟ...คุยกันก่อน

ปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ผมมีโอกาสเดินทางสูดอยช้างอีกครั้ง หลังจากห่างหายไปเกือบสองปี จำได้ว่าครั้งหลังสุดก่อนหน้านี้นี้ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผมกับเพื่อนๆ จากเชียงใหม่ประมาณ ๑๐ คน เชารถู้ขึ้นไปบนดอยช้างเพื่อดูการแสดงของ "น้ำหงา" สุรชัย จันทิมาธร "น้ำหว่าง" มงคล อุทก และสมาธิวงคาราวาน ที่ตั้งใจนำบทเพลง เพื่อชีวิตไปขับกล่อมพี่น้องชาวดอยคนปลูกกาแฟ รวมทั้งคนเมืองจาก พื้นที่ที่รู้ข่าวและยกขบวนไปร่วมแจม เพื่อความบันเทิงและทำบุญ ร่วมกัน เพราะงานนั้นเป็นคอนเสิร์ตการกุศล รายได้จากการจำหน่ายบัตร ใบละ ๑๐๐ บาท สมทบทุนสร้างห้องสมุดโรงเรียนบ้านดอยช้าง

คอนเสิร์ต "หงา คาราวาน เพื่อโรงเรียนบ้านดอยช้าง" จัดกันที่ลานเอนกประสงค์ หน้าโรงเก็บบ่มเมล็ดกาแฟ และศูนย์ฝึกอบรมการเรียนรู้ด้านกาแฟ (Doi Chaang Academy of Coffee) ของบริษัทดอยช้าง เพอร์เฟกต์ คอฟฟี่ จำกัด ซึ่งวันนี้เปลี่ยนชื่อเป็น "บริษัทดอยช้าง คอฟฟี่ ออร์จินอล จำกัด" เรียบร้อยแล้ว

ทำไมต้องเปลี่ยนชื่อบริษัท?

นอกจากชื่อองค์กรทางธุรกิจที่เปลี่ยนไป ยังมีอะไรอีกบ้าง...เกี่ยวกับกาแฟดอยช้างที่มีใบหน้าของนายพิโก้ แซ่คู เป็นโลโก้...เปลี่ยนจากเดิม?

ที่ผมต้องฝ่าสายฝนเดือนมิถุนายนขึ้นไปบนดอยช้างครั้งล่าสุดส่วนหนึ่งก็เพื่อหาคำตอบในเรื่องนี้ จาก "พีวีชา" (วิชา พรหมยงค์) และ "อาเดล" (ปณชัย พิสัยเลิศ) สองหัวเรียวหัวแรงสำคัญที่ช่วยกันก่อตั้งบริษัท สร้างรูปแบบการผลิตและการปฏิบัติ ลองผิดลองถูกจนสามารถปลูกบ่มกาแฟดอยช้างให้กลายเป็นแบรนด์เนมระดับสากล เป็นกาแฟไทยที่มีชื่อเสียงและได้รับคำชื่นชมจากคอกาแฟทั่วทุกมุมโลกว่าคุณภาพเป็นเลิศภายในเวลาไม่ถึง ๑๐ ปี

นอกจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อีกส่วนหนึ่งซึ่งผมต้องไปหาข้อมูล คือความคืบหน้าล่าสุดของกาแฟดอยช้างในทุกแง่มุมเท่าที่จะหาได้เพื่อนำมาบันทึกไว้ในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับกาแฟดอยช้างลำดับที่สาม ต่อจาก "กาแฟดอยช้าง" (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) และ "ดอยช้าง...กาแฟชี้ชะมด" (กันยายน ๒๕๕๒)

๓ ปีผ่านไป ปรากฏว่าหนังสือ "กาแฟดอยช้าง" บันทึกการต่อสู้เพื่อศักดิ์ศรีกาแฟไทยและพี่น้องชาวดอย ที่พิมพ์ออกจำหน่ายแจก ๕,๐๐๐ เล่มเกลี้ยงสต็อก พีวีชาอยากให้พิมพ์ใหม่ แต่ผมบอกว่าถึงวันนี้สถานการณ์เปลี่ยนไปมากแล้ว นำเสนอข้อมูลปัจจุบัน ทำภาค ๒ เลยอดดีกว่า

ประจวบเหมาะกะกับเป็นช่วงเปลี่ยนชื่อบริษัทพอดี้ ชื่อของหนังสือจึงออกมาอย่างที่เราเห็น

Doi Chaang Coffee Original...กาแฟดอยช้าง (ภาค ๒)

แต่เพื่อให้รับรู้ความเป็นมาในภาคแรกซึ่งเปรียบเสมือน "ตำนานการเริ่มต้น" สำหรับคนที่ไม่ได้อ่านหนังสือ "กาแฟดอยช้าง" พี่วิชาเสนอว่าน่าจะย่อเนื้อหาสำคัญจากเล่มนั้นมาไว้ในเล่มนี้ด้วย ซึ่งผมเห็นดีตามนั้น ส่วนที่ว่าด้วย "ย้อนอดีตการต่อสู้กู้ศักดิ์ศรี" คือผลลัพธ์ของข้อเสนอดังกล่าว

ก่อนจะได้เจอ ได้พูดคุยกับพี่วิชาและอาเดล...ประธานบริษัทหัวใจศิลปินและกรรมการผู้จัดการสายเลือดอาชา...เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมากมายบนดอยช้างในช่วง ๑-๒ ปีที่ผ่านมา จนส่งผลกระทบมาถึงกิจการของกาแฟดอยช้างอย่างไม่อาจเลี่ยง ช่วงที่นั่งรถขึ้นดอยผมก็ได้เจอความเปลี่ยนแปลงหลายอย่างด้วยตัวเอง

อย่างแรกคือการเดินทางสะดวกขึ้น ถนนเส้นสั้นที่ไม่ต้องขับอ้อมเขา ซึ่งสมัยก่อนมีบางช่วงไม่ได้ลาดยาง ตอนนี้อย่างตลอดสาย ระยะเวลาเดินทางให้สั้นลง ยืดอายุการใช้งานของรถยนต์ให้นานขึ้น ขณะเดียวกันถ้าขับไม่ดีหรือไม่ชำนาญทางก็อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น

อย่างที่สองคือพื้นที่การปลูกกาแฟเพิ่มขึ้น สองข้างทางมีต้นกาแฟที่ปลูกใหม่เต็มไปหมด

อย่างที่สามคือมีต้นไม้ใหญ่เพิ่มมากขึ้น ความเขียวชะอุ่มของผืนป่ามีให้เห็นมากกว่าเดิม

ทั้งสามอย่างนั้นเป็นความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน แม้แต่คนที่แวะเวียนไปเยือนนานๆ ครั้งอย่างผมก็ยังเห็นได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้ความพยายามมากมายนัก

แต่ยังมีความเปลี่ยนแปลงอีกแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะซ่อนเร้นอำพราง และลึกลับซับซ้อน คนนอกยากจะล่วงรู้ มีเพียงคนที่เกาะติดหรือใช้ชีวิต อยู่ในพื้นที่เท่านั้นจึงจะมองเห็นและได้สัมผัส

เราจะได้รับรู้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผ่านคำบอกเล่าของพีวี่ชาและ อาเดล รวมไปถึงผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงที่มีต่อกาแฟดอยช้าง จนพวกเขาต้องเล่นเกมด้วยการเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น "ดอยช้าง คอฟฟี่ ออริจินอล" หรือ "กาแฟดอยช้างเจ้าเก่า" เพื่อแสดงจุดยืนของผู้บุกเบิก และแผ้วถางเส้นทางกาแฟสายนี้มาอย่างยากลำบาก

เมื่อประสบความสำเร็จระดับหนึ่งก็มีคนมาเดินร่วมทางอีกมากมาย ทั้งคนนอกและคนใน คนร้ายและคนดี คนที่เห็นแก่ตัวและเห็นแก่ส่วนรวม พ่อค้าที่เห็นเม็ดเงินจากกาแฟเป็นหลัก ชาวดอยที่ใจเรวด่วนได้ และ เกษตรกรผู้มองเมล็ดกาแฟว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตและอนาคตของ ลูกหลาน

ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น "กาแฟดอยช้างคอฟฟี่ออริจินอล" รูปนายพิก่อ
เป็นโลโก้ก็จะเดินหน้าต่อไป เพื่อพิทักษ์ศักดิ์ศรีของชนเผ่าอาข่า พี่น้อง
ชาวดอยคนปลูกกาแฟ และรักษาคุณภาพของกาแฟที่ได้รับการยอมรับ
ว่า "ดีที่สุดในหนึ่งของโลก" ตลอดไป ตามปณิธานที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น

ความเปลี่ยนแปลงเป็นนิรันดร์...นั่นเป็นความจริง แต่สิ่งสำคัญคือ
เราจะอยู่กับความเปลี่ยนแปลงอย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณภาพ เงยหน้าไม่
อายฟ้า ก้มหน้าไม่อายดินได้อย่างไร

Doi Chaang Coffee Original...กาแฟดอยช้าง (ภาค ๒) อาจเป็น
บันทึกอีกบทหนึ่งของความพยายามที่จะหาทางดำรงอยู่อย่างคนมีศักดิ์ศรี
และสินค้าที่มีคุณภาพ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่าง
รวดเร็วและรุนแรง...กว่าที่เคยคาดคิดไว้

ขอให้สนุกในการอ่าน

ขอให้เบิกบานในการดื่มกาแฟดอยช้างคอฟฟี่ออริจินอล

ขอให้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและคุณค่า

ด้วยมิตรภาพอันหอมกรุ่น

องอาจ ฤทธิ์ปรีชา

บ้านวงแหวน, เชียงใหม่

สิงหาคม ๒๕๕๔

